

Sinoć završeni 24. „Borini pozorišni dani“

Više teatra, nego para

Nakon 17 predstava, od čega četiri za decu, sinoć je u Vranju završen Festival „Borini pozorišni dani“, koji je po oceni, kako žirija tako i publike, i ove godine imao svoje uzlete, ali i teatarsku prosečnost, pa i razočaranja. Festival je zatvorila predstava Uzičkog pozorišta „Noć denerala“, za koju su karte bile rasprodate i pre početka ove kulturne manifestacije. Novina ovogodišnjih „Dana“ bila je da je, pored stručnog žirija koji je svake večeri nagrađivao najbolji segment (čudna odrednica) iz svake predstave, i publika nagrađivala predstave, glasujući na kuponima sa ulaznica.

Po oceni žirija (Zora Živadinović Davidović, Zoran T. Jovanović, Muharem Pervić i Mirjana Radošević) nagrađeni su: glumac vranjskog pozorišta

Dragan Marjanović (predstava „Krotka“), za scenografiju Milica Bajić („X+Y=0“), Vojin Četković („Ljubavna pisma“) obe predstave iz produkcije BDP, reditelj Jug Radivojević („Gola Vera“), ansambel vranjske predstave („Kako snimiti porno film“), Ljiljana Dragutinić („Tri verzije života“, Atele 212), ansambel predstave („Žaklina Bandeka“) Teatra Favi iz Beograda, Ivana Žigon („Gospodica Julija“) NP Beograd, Jelisaveta Seka Sablić („Svinjski otac“) Kruševačko pozorište, Anđelika Simić („Četvrta sestra“) Teatra „Toša Jovanović“ Zrenjanin, te Veselin i Stefan Stijović („Ljubav, ah ljubav“) Pozorišta na Terazijama.

Publika je najvišu ocenu - 4.89 dala predstavi „Žaklina Bandeka“, a potom slede:

„Svinjski otac“ - 4.85, „Kako snimiti porno film“ - 4.74, „Ministarka“ - 4.72, „Krotka“ - 4.59, „Tri verzije života“ - 4.50, „Ljubavna pisma“ - 4.44, „Gospodica Julija“ - 4.28, „X+Y=0“ i „Ljubav, ah ljubav“ - 4.27, „Četvrta sestra“ - 4.24 i „Gola Vera“ - 4.09. Festival je protekao u znaku gotovo podudarnih odluka žirija i publike (sem u slučaju „Žakline Bandeke“). Jedno od neočekivanih razočaranja je predstava „Četvrta sestra“, Pozorišta „Toša Jovanović“ iz Zrenjanina, koja je i rediteljski i glumački bila ispod očekivanja ovdašnje publike. Zlatni sponzor „Borinih pozorišnih dana“ bila je Kompanija „Britiš-američki tabako“, bez čije finansijske pomoći teško da bi sve funkcionisalo sasvim korektno.

Vojkan Ristić

„Pravo mesto“ za Vuka Vidora

Izložba konceptualnog umetnika Vuka Vidora, intrigantnog naslova „If you are looking for trouble you came to the right place“, otvorena je 30. oktobra u beogradskom Centru za kulturnu dekontaminaciju. Sablasna atmosfera zamračenog galerijskog prostora na čijem je frontalnom zidu smešteno mnoštvo crvenih lampica, koje se pale i gase u naizmeničnom ritmu ispisujući reč EVILS, stvaraju utisak svetleće reklame iz pakla. Sa strane su dva printa, Elvis Prisi sa gitarom i autor u istoj pozi samo u vojničkoj uniformi i opremljen kalajšnikovim, umesto gitare. Naspram njih u rasporedu koji asocira na sučeljavanje stoje kalašnikov i gitara obojeni u zlato. Vizuelni materijal ove zagonetne postavke, dopunjen je i odgovarajućom muzičkom podlogom koju je specijalno za ovu priliku uradio Vuk Vidor. Na pitanje novinara Danasa, da objasni značenje svog projekta, autor kaže da je njegova želja bila da napravi neku vrstu remiksa koji pokazuje da idoli, modeli, i arhetipi u današnjem svetu više nisu isti. „Ovaj projekat postavlja pitanja progresivne promene arhetipa i idola u našim društvima, naročito u zemljama sa burnom skorijom istorijom. Oni su vremenom mutirali, tako da ono što je nekad

prolazilo kroz reokenrol, kao baza za neki bunt, završilo se manje-više pankom. Danas su tu funkciju preuzele, svesno ili nesvesno, paravojne grupacije i terorističke organizacije. One su posebno mladim ljudima privlačnije i bude njihovih emocije“. Kolaž fotografija kao ilustracija teksta Vuka Vidora koji prati čitavu postavku i čini njen kontemplativni dodatak, prikazuju pored ostalih vođa paravojnih formacija Arkana kako drži mladunče tigra u jednoj i hekler u drugoj ruci. Ova kao i druge slične predstave paravojnika govore o novim „junacima“ svetske i naše skorije istorije koje su

postale novi teren za realizovanje frustracija, identiteta i emocija.

Preuzimanjem simbola The King i igraju se njegovim imenom ELVIS, prema autorovom objašnjenju u tekstu koji prati postavku, dobija se simptomatični anagram EVILS - ZLO, koji podrazumeva sve nove implikacije savremenih idola i modela. Tako se ovaj projekat ne bavi samo transformacijom pop kulture u društvo i umetnosti, nego i konstatacijom navedenom na kraju autorovog teksta - „Kao što su se mnogobrojne iluzije izgubile, tako se, možda zauvek nevinost pretvorila u surovost“. Izložba će trajati do 8. novembra. A. Čuk

Miljan Penovnik

Piter Gelb: Karijera „kao na filmu“

Domingo neće voditi Metropolitan operu

Piter Gelb novi direktor

Nakon što je španski tenor Placido Domingo demantovao navode Njujork tajmsa da će on predvoditi prestižnu, njujoršku Metropolitan operu, iz ove kuće je saopšteno da će novi generalni direktor Opere biti predsednik „Sony Classical“ Piter Gelb. Operska

super-zvezda, Domingo je, inače, rekao da ima previše posla kao direktor Vašingtonske nacionalne opere i Opere u Los Anđelesu. „Imam drugih obaveza, i ovo nije pravo vreme za to. Osećam se veoma počastvovano, ali od toga nema ništa“, kratko je prokomentarisao Domingo najavu u uglednom dnevniku.

Karijera Pitera Gelba, pak, kretala se kao „na filmu“ - od razvodnika u Metropolitanu do položaja generalnog direktora. U međuvremenu je, između ostalog, organizovao prvi nastup Horovica u Moskvi (1985), šest decenija nakon što je ovaj napustio prestonicu tadašnje SSSR. Gelb će u avgustu sledeće godine zauzeti mesto dosadašnjeg direktora Metropolitanu, Džozefa Volpa. V. T.

Uhapšen dirigent

Dirigent Danijel Oren (49) iz Metropolitan opere izveden je sa liscama na rukama, i potom je proveo noć u zatvoru. Policija je morala da privede poznatog dirigenta, nakon što je završeno izvođenje „Boema“, zato što se ovaj nije pojavio na sudu zakazanom za 26. oktobra, gde je trebalo da se odlučuje o tužbi njegove žene iz Italije, zbog neisplaćenih 100.000 dolara. Izraelac Oren poznat je širom sveta, a nastupao je u Londonu, Beču, Buenos Airesu, Dalasu, Hjustonu i San Francisku.

kratkiREZOV

NAGRADA PUBLIKE U MONPELJEU - SRĐANU KOLJEVIĆU

Film „Sivi kamion crvene boje“ reditelja Srđana Koljevića osvojio je nagradu publike, na upravo završenom 26. festivalu mediteranskog filma (Cinema Med) u Monpeljeu (od 22. do 31. oktobra), saopštava koproducent, beogradska Komuna (srpsko-nemačko-slovenačku koprodukciju potpisuju još ljubljanski Emotion film i Toke Moebius Film, Nemačka). U konkurenciji za nagradu publike bilo je 30 igranih filmova iz mediteranskih zemalja. „Sivi kamion crvene boje“ nedavno je dobio godišnju nagradu nemačkog ministarstva za kulturu u Frankfurtu. Beogradska premijera filma zakazana je za 16. novembar u Sava centru. I. M.

KLUPSKA IZLOŽBA FOTOGRAFIJA

U Domu vojske SCG u Somboru 29. oktobra otvorena je 46. klupska izložba fotografija somborskog Foto-kino-video kluba „Rada Krstić“. Do 4. novembra posetioци mogu da razgledaju 64 fotografije 13 autora, koje je odabrao selektor izložbe Borivoje Mirosavljević, majstor fotografije. Najveća klupska priznanja pripala su - fotografu amateru Dejanu Stankoviću za najbolju pojedinačnu fotografiju i fotografu amateru prve klase i Stevanu Peteu za kolekciju fotografija. Inače, klub „Rada Krstić“ jedan je od najstarijih u Srbiji. Osnovan je 1951. kao Foto-klub, a kasnije je prerastao u Foto-kino-video klub. D. K.

„STEVAN SREMAC“ MILOVANU MIRČEĆIĆU

Nagrada „Stevan Sremac“ za knjigu kratkih priča ili roman za 2003. biće dodeljena Milovanu Marčetiću iz Beograda za knjigu priča „Prvo lice“ (Stylos, Novi Sad). Nagrada će biti uručena 11. novembra, na dan rođenja Stevana Sremca. Odluku je jednoglasno doneo žiri u sastavu: prof. dr Sava Damjanov - predsednik, književnica Stana Dinčić Skočajić, književni kritičar Mladen Vesković, i sekretar žirija Zoran Pešić Sigma. „Ovakvo bi sam Andrić pisao da je bio postmodernista. Ovo je sigurno najzrelija i najkvalitetnija dosadašnja prozna knjiga Milovana Marčetića“, navodi se u obrazloženju žirija. Nagrada je ustanovljena kao projekat književnice Stane Dinčić Skočajić i Niškog kulturnog centra, a dodeliće je Skupština grada posredstvom Saveta za kulturu. Beta

DOLI PARTON PEVA O ELVISU PRISLIJU

Doli Parton (58) dosad je napisala više od tri hiljade pesama. Od svih njih svakako je najinteresantnija „I Will Always Love You“. Pre 30 godina Elvis Prislji je zamolio lepu plavokosu kantri pevačicu da snimi njenu pesmu. Doli Parton je bila oduševljena. Ovo je priča koje će se ona rado setiti, a sada je i često priča na nastupima kako bi najavila svoju novu pesmu „I Dreamed About Elvis“ koja će se naći na njenom narednom albumu, predviđenom da bude objavljen 2005. Doli Parton se nalazi na turneji tokom koje će obići 30 gradova u SAD i Kanadi, na opšte oduševljenje njenih fanova pošto je poslednji put krenula na turneju pre više od jedne decenije. V. T.

KNJIGA DANA Narodne biblioteke Srbije www.nbs.bg.ac.yu

Ponedeljak, 1. novembar
IHARA SAIKAKU: Žene ljubavi

Međunarodna tribina kompozitora, 13. put:
Trio „Slavko Osterc“ (Slovenija), Umetnički paviljon „Cvijeta Zuzorić“

Eksploracioni let

Zorica Kojić

KONCERT

Susret sa omalanim kamernim sastavom - slovenačkim porodičnim trijom „Slavko Osterc“ (Liza Havlina Prešiček - flauta, Dejan Prešiček - saksofon, Nina Prešiček - klavir) - u „Cvijeta Zuzorić“ na Kalemegdanu druge večeri ovogodišnje jesenje Tribine kompozitora, doneo je uglavnom recentni pregled relevantnog stvaralaštva slovenačkih autora različitih generacija (Uroš Krek, Lojze Lebič, Nenad Firšt, Milko Lazar), sa obavezim Slavkom Ostercom u uvodu (Sonata za alt saksofon i klavir), a onda i sa zvezdom ne samo ove večeri - mladim beogradskim kompozitorom Ivanom Brkljačićem (1977), koji nakon zapažene pojave na još nedavnom CINC projektu - „Kompozitori u prvom licu“ iz septembra meseca (Cavatina za har-

fu), i na dakle tekućoj Tribini izaziva pozornost i oduševljenje, kako u publici, tako i među samim izvođačima.

Eksploracioni let kroz pretežno slovenačku savremenu muzičku istoriju i onda dabome individualne stvaralačke stilove, u svim mogućim uzajamnim kombinacijama flauta-saksofon-klavir, u verziji trija „Slavko Osterc“ nešto je otprilike nalik isečku iz očigledno predanog interpretativnog rada u ovakvoj vrsti kamernog literature, bez oslanjanja na tehnološke pseudopodjipe u repertoaru uostalom apsolutno novom ili barem novijeg datuma nastajanja, no ta upriličena marljivost, bazirana na „prirodnim“ sviračkim snagama, ume da podleđe strogoj nivelaciji dejstva u kojoj predana odgovornost izvođaštva proračunato grabi čak i putevima naglašene ekspresivnosti, odmerene precizno i same, te zato jednostavno ne mnogo atraktivne i uzbudljive najvećim delom. Ne i u slučaju Ivana Brkljačića! Teza

o ekspresnoj i eksplozivnoj nadahnutosti čak i preopreznih umetnika poput ovakvih na sceni, kada se poduhvate kompozicije koja vrcu od života i elektriciteta, pokazala se bez pogovora tačnom na početku drugog dela koncerta sa Brkljačićevim „Cutting Edge“ za flautu, bariton saksofon i klavir (2004, porudžbina Tribine), pripremljenim doduše u već pobuđenoj pažnji publike finalom prethodne tačke programa („Invokacija“ za alt saksofon i klavir Lojze Lebiča). Međutim, Brkljačićev duhoviti i momentalno privlačivi talenat ukratko blista svojom zvučnom i arhitektonskom neodoljivošću, uznemirujući vaše slušalačke vatre na način toliko redak i neponovljiv da ga serozni Beograd već veoma dugo nije čuo. Ako ste u CINC „Cavatini“ sreli decentnog i nadrealno prefinjenog Ivana Brkljačića, ovo je sada drski, gamenski, neuhvatljivi majstor vitalnosti Brkljačić. Šta li nas sve čeka sledeći put? Ma, još mnogo puta!

Otkriven poslednji film Eda Vuda

Za svog života, Ed Vud je smatran najgorim filmskim rediteljem svih vremena, ali je ovaj sineasta stekao kulturni status posle svoje smrti. Njegov poslednji, dugi vremena izgubljeni film „Necromania“, sigurno će „obradovati“ kako one koji smatraju da Ed Vud zaista jeste najgori reditelj, tako i one druge koji ga vole. Naime, ostvarenje iz 1971. prema nekim ocenama, toliko je loše da je zapravo briljantno. Reč je o filmu koji predstavlja pomografski dokumentarac seksualnog prosvetljenja mladog para koji se nalazi u rukama veštica. „Necromania“ je poslednji film koji je Vud režirao, snimljen je za dva ili tri dana, uz budžet od 7.000 dolara, a jedina napravljena kopija je ubrzo nestala. Rudolf Grej, autor biografije poznatog reditelja, kao i filmski distributer Aleksander Kogan, entuzijasta kada je u pitanju bilo šta vezano za Eda Vuda, otkrili su film „Necromania“ u jednom skladištu u Los Anđelesu, posle više od 15 godina detektivskog rada. „Znao sam za njegovo postojanje negde od 1982“, rekao je Grej. U jednom trenutku istrage Grej i Kogan su bili frustrirani saznanjem da je izgleda jedina osoba koja nešto zna o tome gde se film nalazi - u zatvoru, kao rezultat jedne policijske racije protiv pornografije u Floridi. Zbog toga su morali da čekaju sve do 2001. kada su konačno otkrili kopiju filma. Ed Vud preminuo je 1978. godine, a jedan od njegovih najslavnijih filmova (koji ima i titulu najgorog ikada snimljenog ostvarenja) je „Plan 9 iz dubokog svemira“ (1956). Tim Barton je 1994. snimio biografski film o Edu Vudu (u glavnoj ulozi Džoni Dep) i upravo je tema tog filma bilo snimanje „Plana 9“. V. T.

worldART

KIDMAN I EMINEM - Objavljene su nominacije za 31. dodelu „People's Choice“ nagrada u SAD, koje se dobijaju na osnovu glasa ljudi tokom istraživanja koja se sprovode u celoj zemlji. Doduše, ovo nisu kompletne nominacije pošto će naknadno biti objavljen spisak filmova. Ceremonija dodeliće biće prenošena uživo 9. januara sledeće godine. Među nominovanim su: Nikol Kidman, Džulija Roberts i Čarls Teron (ženska filmska zvezda), Džordž Kluni, Tom Kruz i Džoni Dep (muška filmska zvezda), Hali Beri, Anđelina Džoli i Ulma Turman (ženski akcioni junak), Hju Džekmen, Vigo Mortensen i Vil Smit (muški akcioni junak), „Evanescence“, „Maroon 5“, „No Doubt“, „OutKast“ i „U2“ (omiljena grupa), Eminem, Prins i Ašer (pevač), Šeril Koru, Nora Džons i Alisija Kiz (pevačica), „It's My Life“ No Doubt, „Lil' Vin“ La Vida Loca“ Antonio Banderas i Edi Marfi, „Take My Breath Away“ Džesika Simpson (rimek pesme). V. T.

ROK VETERAN ROD STUART (59) - po prvi put, posle 25 godina, dospelo je na prvo mesto američke liste albuma. Njegov album „Stardust... The Great American Songbook: Volume III“ prve nedelje prodat je u više od 240.000 primeraka. Na njemu se nalaze nove verzije starih pop standarda kao što su „What a Wonderful World“ (sa Stivi Vonderom na harmonici), „Blue Moon“ (Erik Klepton svira gitaru), i dueti sa Bet Midler („Manhattan“) i Doli Parton („Baby, It's Cold Outside“). Stuart je poslednji put na prvom mestu američke liste albuma bio 1979. sa „Blondes Have More Fun“ gde je bio i njegov veliki hit „Da Ya Think I'm Sexy?“. V. T.